

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Itäisen ja eteläisen Suomen vesihuoltostrategia 2050

Etelä-Karjalan toimenpidesuunnitelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

VESIHUOLTO

* 2 0 5 0 *

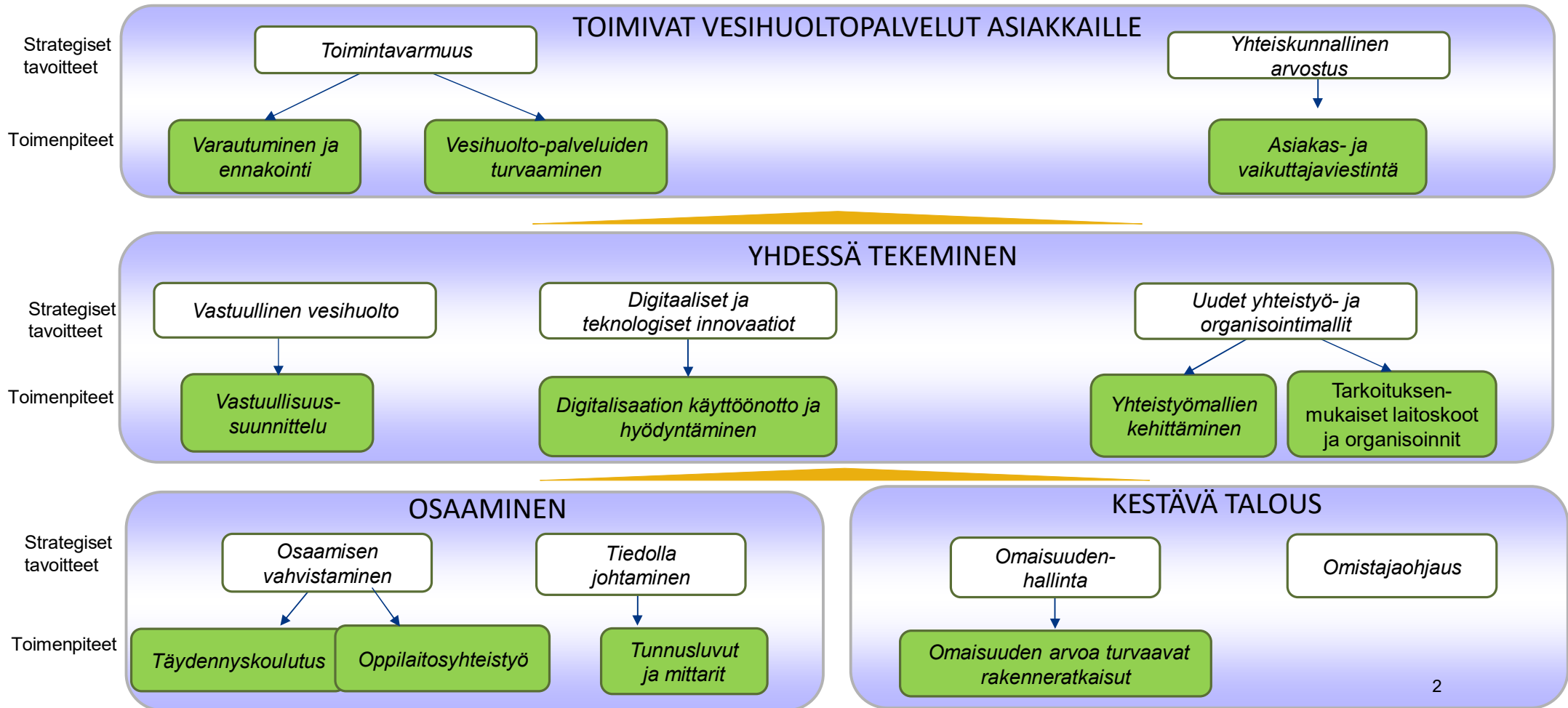
15.12.2021

Etelä-Karjalan vesihuollon strategiakartta

Visio 2050 - Yhdessä tekemällä vastuullista vesihuoltoa

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

ETELÄ-KARJALAN TOIMENPIDESUUNNITELMA

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

TOIMIVAT VESIHUOLTOPALVELUT ASIAKKAILLE

Tavoitteet: Toimintavarmuus ja Yhteiskunnallinen arvostus

Tavoite: Toimintavarmuus

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Varautuminen ja ennakointi	<p>Perustetaan maakunnallinen vesihuollon varautumistyöryhmä, joka kokoaa ja jalkauttaa alueelle keskeistä ennakoititietoa, vaikuttaa eritasoisen varautumiskoulutuksen ja –harjoittelun toteutumiseen sekä edistää häiriötilannesuunnittelua ja varautumistoimijoiden välistä yhteistyötä.</p> <p>Varautumistyöryhmään osallistuu edustaja kustakin osallistujatahosta. Varautumisryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. ELY-keskus järjestää ensimmäisen kokouksen 2022.</p> <p>Osallistutaan itä-etelä yhteistyöalueen ennakoitityöryhmän toimintaan (teemaryhmät), jossa yhdistetään keskeinen ennakoititieto ja joka jakaa sekä jalkauttaa ennakoitityötä.</p>	ELY-keskus, pelastuslaitos, ympäristöterveydenhuolto, kunnat, vesihuoltolaitokset, Maakuntaliitto	2022, jatkuva
Vesihuolto- palveluiden turvaaminen	<p>Hyödynnetään jo tehtyä työtä, alueen kehittämissuunnitelmien 2013-2050 läpikäynti ja tarkennetaan tämän toimenpidesuunnitelman kautta kehittämistä.</p>	ELY-keskus, pelastuslaitos, ympäristöterveydenhuolto, kunnat, vesihuoltolaitokset,	2022, jatkuva

Tavoite: Yhteiskunnallinen arvostus

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Asiakas- ja vaikuttajaviestintä	<p>Laaditaan vuosittain yhteinen alueellinen viestintäsuunnitelma (vuosikello) ja yhteiset menettelyt (aikataulut, teemat). Viestintää tehdään sekä yhdessä että itsenäisesti. Näkökulmana on vesihuollon merkitys yhdyskunnan elintärkeänä toimintona ja välttämättömyyspalveluna.</p> <p>Viestintää kohdennetaan eri kohderyhmille räätälöidysti ja eri viestintäkanavia laajasti hyödyntäen. Viestinnässä korostuu käytännönläheisyys ja jokapäiväinen arkielämä positiivisella tavalla.</p> <p>Nuorien suuntaan viestiminen vesihuollosta. Kouluissa kertominen. ”Tule tutustumaan vesilaitokseen-päivä”</p> <p>Ennakoiva tiedottamisen parantaminen ja täsmentäminen mm. saneerauksista.</p>	<p>Kunnat, vesihuoltolaitokset, vesiosuuskunnat, ELY-keskus, maakuntaliitto, ympäristö-terveydenhuolto</p> <p>Vesihuoltolaitokset</p>	2022, jatkuva

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

YHDESSÄ TEKEMINEN

Tavoitteet: Vastuullinen vesihuolto, Digitaaliset ja teknologiset innovaatiot sekä Yhteistyö- ja organisointimallit

Tavoite: Vastuullinen vesihuolto

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Vastuullisuus-suunnittelu	<p>Osallistutaan koko I-E alueen vastuullisuus-teeman mukaisesti yhteistyöprojekteihin sekä organisoidaan yhteisiä tilaisuuksia, joissa käsitellään ratkaisuja vastuullisuuden toteuttamisesta (esim. bio- ja kiertotalous, lainsäädännön noudattaminen, terveys- ja ympäristöarvot, energiatehokkuus).</p> <p>Määritellään maakunnan oma lähestymistapa, miten ymmärrämme vastuullisuuden. Laaditaan maakunnan vesihuoltotoimijoille yhteiset vastuullisuusperiaatteet ja peruslupaukset osana toimintaa ja toiminnan suunnittelua sekä viestintää.</p>	Kunnat, vesihuoltolaitokset, ympäristö-terveydenhuolto, maakuntaliitto, ELY-keskus	2022, jatkuva

Tavoite: Digitaaliset ja teknologiset ratkaisut ja kokeilut

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Digitalisaation käyttöönotto ja hyödyntäminen	<p>Erilaisten teknologiset sekä toiminnalliset innovaatiot käyttöön, esim. yhteishankintojen kautta hankittavat etäluettavat vesimittarit.</p> <p>Kerätään ja jaetaan tietoa digitalisaation käytöstä ja hyödyntämisestä vesihuollossa.</p> <p>Tunnistetaan paikkatietojen käyttömahdollisuudet vesihuollossa.</p>	Vesihuoltolaitokset, kunnat, yritykset	2022, jatkuva

Tavoite: Yhteistyö- ja organisointimallit

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Yhteistyömallien kehittäminen	<p>Kerätään ja jaetaan tietoa olemassa olevista yhteistyömalleista sekä niiden käytöstä ja hyödyntämisestä vesihuollossa.</p> <p>Vesilaitosten kesken jatketaan säännöllisesti tapaamisia.</p> <p>Järjestetään alueelliset vesihuoltopäivät</p>	<p>Kunnat, vesihuoltolaitokset, vesiosuuskunnat, maakuntaliitto, ELY-keskus, pelastuslaitos</p> <p>ELY-keskus, vesihuoltolaitokset, vesiosuuskunnat, ympäristöterveydenhuolto, pelastuslaitos, muut toimijat</p>	<p>Edistetään yhteistyömallien käyttöönottoa 2023</p> <p>2022</p>
Tarkoituksenmukaiset laitoskoot ja organisoinnit	<p>Tuetaan vesihuoltolaitosten uudelleenorganisointumista neuvonnalla, koordinoinnilla ja selvityksillä. Luodaan kannusteita ja poistetaan esteitä vesihuoltolaitosten yhdistymisille tai erilaisille yhteistyömalleille.</p> <p>Hyvän vesihuollon kriteerit- laadittu. Tutkitaan, miten nämä kriteerit toteutuvat.</p>	<p>ELY-keskus, vesihuoltolaitokset, vesiosuuskunnat</p>	Jatkuva

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

OSAAMINEN

Tavoitteet: Osaamisen vahvistaminen ja Tiedolla johtaminen

Tavoite: Osaamisen vahvistaminen

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Täydenniskoulutus	<p>Koulutus- ja tutkimuslaitosten yhdessä järjestämissä koulutuksissa keskitytään vesihuoltoalan eri ammattiryhmien räätälöityihin koulutuksiin IE- alueen strategisten tavoitteiden ja esille nousevien tarpeiden mukaan. Huomioidaan myös substanssiosaamisen ulkopuolinen koulutus.</p> <p>Uusista ja hyväksi havaituista vesihuollon käytännöistä järjestetään havainnollisia ja käytännönläheisiä tapahtumia. Alueella mm. vesiosuuskunnat organisoivat omaa koulutusta. Samoin vesilaitokset järjestävät omalla henkilöstölleen koulutusta.</p>	<p>Vesihuoltolaitokset, kunnat</p> <p>ELY-keskus, vesihuoltolaitokset, kunnat, vesiosuuskunnat</p>	<p>2023, jatkuva</p> <p>2022 alkaen</p>
Oppilaitosyhteistyö	<p>Opinnäytetöiden käyttö osana vesihuollon toimintaa, samoin harjoittelupaikkojen tarjontaa.</p> <p>Jatketaan nykyisiä yhteistyömalleja: Universoma, 8. luokkalaisille työpajapäivä. LUT university junior-toimintaa, Yrityskylä-toimintaa, koulujen tutustumiskäynnit.</p>	<p>Vesihuoltolaitokset, kunnat</p>	<p>Jatkuva</p>

Tavoite: Tiedolla johtaminen

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Tunnusluvut ja mittarit	<p>Otetaan käyttöön IE-alueen vesihuollon strategian toimeenpanon seurannalle määritettävät mittarit ja seurantamalli.</p> <p>Tiedolla johtamisen tukena on käytössä yhteiset ja selkeät tunnusluvut ja mittarit vesihuollon kehityksen seurantaan, investointien suunnitteluun sekä toimenpiteiden vaikutusten ja alueellisen strategian toteutumisen seurantaan. Tunnusluvut ja mittarit ovat sekä toimijakohtaisia että yhteisiä.</p>	<p>Vesihuoltolaitokset, kunnat, ELY-keskus, maakuntaliitto</p> <p>Yhteisten mittareiden kehittäminen: MMM, YM, STM</p>	Tunnuslukujen ja mittareiden valmistuttua, jatkuva

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

TOIMENPIDESUUNNITELMA

KESTÄVÄ TALOUS

Tavoitteet: Omistajaohjaus

Tavoite: Omaisuudenhallinta

Toimenpide	Kuvaus	Vastuu ja osallistujat	Aikataulu
Omaisuuden arvoa turvaavat rakenneratkaisut	<p>Kartoitetaan ja arvioidaan investointisuunnitelmia tehtäessä aina mahdollisuudet samassa yhteydessä hyödyntää (lähialueella olevien) vesihuoltolaitosten synergioita paremman hyötysuhteen saamiseksi investoinnista.</p> <p>Isojen hankintojen yhteydessä maakuntaa laajemmatkin yhteishankinnat.</p>	Vesihuoltolaitokset , alan yritykset	Jatkuva